

2023
2024

PLAN DE ACTUACIÓN PARA A IGUALDADE DE XÉNERO.
CEIP FRANCISCO VALES VILLAMARÍN

ÍNDICE

1 INTRODUCCIÓN	3
<hr/>	
2 CONTEXTUALIZACIÓN E NORMATIVA DE CENTRO	4
<hr/>	
3 ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO	5
<hr/>	
4 SEGUIMIENTO E SISTEMA DE AVALIACIÓN	6
<hr/>	
5 MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN	
<hr/>	
6 SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN	

1 | INTRODUCCIÓN

"A educación é o medio de transmitir e de renovar a cultura e o acervo de coñecementos, así como os valores que a sustentan" (preámbulo da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación)

Os principios educativos que dirixen o noso centro definen a educación integral do alumnado como o obxectivo fundamental e, consciente de que para chegar a ese desenvolvemento pleno dos mozos e mozas no futuro, debemos atender aspectos que axuden a configurar a súa identidade e a construír unha concepción da realidade que integre á súa vez o coñecemento e a súa valoración ética e moral.

A coeducación implica educar sen diferenzas de sexo, é un estilo educativo, un proceso de transformación social que apunta a unha convivencia entre os sexos tendente a unha relación de xustiza e respecto e en interese dunha formación integral e efectiva igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.

Calquera conduta discriminatoria ou estereotipo sexista entre o alumnado dos centros educativos inflúe na convivencia escolar. Por todo isto a Administración educativa amosa, coa publicación deste I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia, o seu compromiso coa igualdade de oportunidades e de xénero coa finalidade de promover a construción dun novo modelo formativo capaz de abranguer por igual o feminino e o masculino. Desde as aulas podemos ensinarlles aos nenos e ás nenas a ter unha visión do mundo e da sociedade libre de prexuízos e estereotipos. A escola constitúe unha plataforma excelente para a superación dos prexuízos sexistas e para acadar un cambio en profundidade das estruturas e das prácticas sociais non desexables, posto que non cabe dúbida de que todo o que ocorre nos colexios é un reflexo do que ocorre na sociedade, nun principio como espello e despois como reflexión de volta cara á sociedade de novo.

Por todo o exposto é necesario e imprescindible deseñar un plan específico de Igualdade no CEIP Vales Villamarín co fin de abordar a temática da coeducación e a prevención da violencia de xénero desde unha perspectiva estrutural, integral e transversal, no que se recollan de forma sistemática as medidas que se van desenvolver nas diferentes áreas do ámbito educativo dirixidas a alumnado, profesorado e equipos de orientación.

As seguintes medidas, que xa están a funcionar no centro, contribúen a traballar a igualdade de xénero:

- O Consello Escolar ten nomeada unha persoa responsable en materia de igualdade.
- No Plan de Orientación recóllense medidas para o deseño e desenvolvemento da atención á diversidade.
- Nos plans de centro recóllense os obxectivos, os contidos e as medidas a aplicar referentes á atención da diversidade e á non discriminación de ningún tipo.
- Os plans e proxectos de centro e, polo tanto, os obxectivos recollidos neles, contan coa precisa difusión entre os membros da comunidade para a súa información e sensibilización.
- Existe un compromiso para a promoción dunha orientación laboral e profesional libre de estereotipos de xénero, que se traduce nunha labor constante de traballo en tódalas materias e actividades de todos os niveis do centro.
- Está recollido no claustro o compromiso de celebración das datas sinaladas no calendario oficial (25 novembro, 8 marzo e celebración LGBTI). O pasado curso compartíuse dende todos os niveis

de infantil e primaria a campaña que cada ano levamos a cabo co convite do departamento de Igualdade do Concello en contra da violencia machista. Tamén se sumaron os traballos realizados sobre a igualdade de xénero durante todo o curso.

- Estanse a desenvolver proxectos e plans de todos os departamentos e equipos que, na busca dos seus obxectivos, teñen como un dos seus principios o coeducación ("Educación Responsable", biblioteca, EDL, Voz Natura, Plan Director, Plan de prevención de drogodependencias,...)
- Colabórase cos Plans de Igualdade do Concello de Betanzos cada curso, a través do Departamento de Dinamización Lingüística, coordinando actividades en primaria destinadas a desterrar os estereotipos de xénero mediante contos e promovendo o uso oral da lingua galega e potenciando o seu uso entre as nenas.
- Colabórase tamén coa Deputación cada vez que somos convocados, desenvolvendo obradoiros nos que se trata de aproximar aos/ás mais pequenos/as, aspectos e valores como a convivencia, a tolerancia, ou a igualdade de xénero.

2 | CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA

O noso centro presta unha especial atención a que se valoren de maneira igualitaria as capacidades; pensamos que este principio repercutirá non só nunha mellor convivencia escolar senón tamén nunha sociedade máis igualitaria.

- No Plan de Convivencia do centro figuran fins, principios informadores, obxectivos específicos e medidas para o fomento da igualdade de oportunidades e a prevención da violencia.
- As NOFC contemplan a atención á prevención da violencia de xénero, a igualdade e á non discriminación e recollen aspectos que afectan de maneira directa na igualdade entre homes e mulleres.
- O Plan de Acción Titorial, en consonancia cos principios do centro, contemplará obxectivos coeducativos que establezan medidas de actuación para a igualdade de xénero.
- No Proxecto educativo figuran obxectivos coeducativos e principios que definen a educación integral do alumnado.
- No centro existe unha especial sensibilidade pola atención á diversidade, á non discriminación e á igualdade de oportunidades, que trata de abarcar todas as actividades que se levan a cabo nas programacións, plans e proxectos desenvolto polo profesorado, equipos e departamentos.

5 | ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO

Tratándose dun centro das características do noso, cada medida que adoptamos efectuar precisa dun tempo razoable para levala a cabo, tanto a diagnose coma o tratamento ou a difusión, xa que se trata dunha comunidade educativa moi grande. A nosa fortaleza é que somos unha comunidade moi activa e moi participativa que está a levar a cabo moitas iniciativas para acadar os obxectivos propostos; un deses obxectivos é a atención á diversidade e á igualdade de oportunidades.

Non existe desequilibrio de xénero na representación de profesorado e alumnado nos distintos órganos de decisión. Atendemos con igualdade a alumnos e alumnas nas necesidades educativas que presentan e

promocionamos o uso de espazos escolares e extraescolares e a participación en actividades complementarias a todo o alumnado sen distinción de xénero, alentando a participación feminina naquelas que tradicionalmente non o eran (robótica, edixgal, deportes,...), e viceversa para a masculina (voluntariado, educación entre iguais,...)

Este plan permítenos organizar e difundir un repertorio de actuacións para a súa especial presenza en cada momento. Na análise DAFO previa a cada Plan (Convivencia, Orientación, NOFC,...) a diferenza de xénero non era unha das causas de conflito sinaladas polos membros da comunidade, pero deberíamos incidir no tema para ter unha situación clara sobre a que planificar. Por iso pensamos nunha estratexia de acción que nos permita ser máis exhaustivos/as na mellora da coeducación.

4| **OBXECTIVOS COEDUCATIVOS**

As ideas básicas sobre as que debemos traballar son:

- Promoción da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.
- Prevención, detección e intervención en casos de violencia de xénero.
- Promoción do respecto pola diversidade afectivo- sexual.
- Prevención, detección e intervención en casos de LGBTIfobia.

Polo tanto, debemos establecer uns obxectivos:

- Afondar no modelo de coeducación e continuar integrando a perspectiva de xénero nas dinámicas educativas.
- Fomentar dinámicas educativas libres de estereotipos de xénero, favorecendo que o alumnado poida desenvolver o seu proxecto vital sen condicionamentos, desde a liberdade e diversidade de opcións.
- Integrar a perspectiva de xénero no traballo cara ao éxito escolar e garantir que a formación inicial e ao longo da vida, acolle a todo o alumnado na súa diversidade (étnica, cultural, social, económica, funcional, sexual, de xénero, lingüística,...).
- Educar desde a diversidade para unhas relacións afectivas e sexuais saudables e de respecto, e para unha convivencia harmónica que integre a diversidade de xénero, sexual, e afectiva.
- Traballar as relacións de uso abusivo do poder e a violencia sistémica no exercicio das relacións persoais, co fin de denunciar os mecanismos que sustentan a violencia de xénero, e favorecer relacións pacíficas e positivas para todos os membros da comunidade.
- Abordar a detección precoz e resposta eficaz e sistémica á violencia de xénero e outras formas de abuso, discriminación e violencia asociadas, con especial atención á prevención e compensación de situacións de discriminación múltiple.

5| **MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN**

5.1. Organización do centro:

- Favorecer a representación de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación de xeito equitativo.
- Agrupar ao alumnado buscando a maior equidade na distribución dos sexos por aula.

- Manter unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar para participar no impulso do Plan de igualdade.
 - Difundir o plan entre os distintos axentes da comunidade (en especial ás familias).
 - Promover a formación da comunidade en materia de igualdade.
 - Empregar unha linguaxe inclusiva e igualitaria na actividade do centro.
 - Colaborar con outras entidades na realización de actividades coeducativas.
 - Concretar actividades arredor das datas coeducativas do calendario escolar (25 de novembro, 8 de marzo, celebracións LGBTI etc.).
 - Concretar o desenvolvemento curricular da educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado do centro.
 - Promover pautas de actualización curricular e revisión do material didáctico con perspectiva de xénero.
 - Participar en programas específicos de igualdade de xénero para traballar a coeducación desde o currículo etc.
- 5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes:
- Revisar as programacións didácticas e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero: para incluír as mulleres relevantes en cada ámbito do saber, os saberes asociados tradicionalmente ás mulleres, as desigualdades de xénero, para completar a historia da humanidade...
 - Revisar o material didáctico empregado na aula (valores, normas, representacións, selección dos contidos, dos personaxes, das imaxes, da linguaxe, da proposta de actividades).
 - Realizar actividades de sensibilización na aula.
 - Realizar actividades de información e sensibilización coas familias.
- 5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e das oportunidades de xeito inclusivo:
- Difundir información a través dun taboleiro no centro.
 - Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.
 - Revisar a idoneidade dos contidos audiovisuais das actividades do centro.
 - Revisar a idoneidade das entidades colaboradoras co centro en canto ao respecto á diversidade sexual e de xénero, poñendo o foco nas empresas.
 - Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.
 - Xestionar as actividades e a ocupación do patio para favorecer a inclusión.
 - Promover a cooperación nos espazos tecnolóxicos.
 - Promover a prevención ante a discriminación por razón de sexo, xénero ou orientación sexual dende o ámbito da orientación educativa e vocacional.
 - Promover a participación do sexo menos representado nas actividades científico-tecnolóxicas, deportivas, artísticas, de coidado etc.
- 5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar:
- Promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.
 - Promover actividades de coidado entre persoas, do medio ambiente etc.

- Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- Promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.
- Promover actividades de intervención social na comunidade educativa.

6 I SEGUIMENTO E AVALIACIÓN

Ao longo do curso 2023-2024 e a través dun sistema de indicadores realizarase un seguimento das medidas previstas neste Plan, o que permitirá avaliar o impacto dos seus obxectivos e medidas coa finalidade de identificar aqueles aspectos no que é necesario incidir para acadar unha educación igualitaria.

No cadro que se expón a continuación atópanse as medidas incluídas no plan cos seus correspondentes indicadores:

MEDIDAS LEVADAS A CABO	INDICADORES
Favorecer a representación de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación de xeito equitativo	Representación equitativa? Si/Non
Manter unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar para participar no impulso do Plan de igualdade	Si/Non
Difundir o plan entre os distintos axentes da comunidade (en especial ás familias).	-Medio difusión -Difusión: [indicación da ligazón]
Promover a formación da comunidade en materia de igualdade.	-Nº actuacións desenvolvidas. -Profesorado implicado
Empregar unha linguaxe inclusiva e igualitaria na actividade do centro.	-Si/Non
Colaborar con outras entidades na realización de actividades coeducativas.	-Nº accións realizadas: -Profesorado implicado:
Concretar actividades arredor das datas coeducativas do calendario escolar (25 de novembro, 8 de marzo, celebracións LGBTI etc.).	-Nº actividades realizadas: -Profesorado implicado:
Concretar o desenvolvemento curricular da educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado do centro.	-Documento de pauta elaborado: si /non
Promover pautas de actualización curricular e revisión do material didáctico con perspectiva de xénero	-Documento de pauta elaborado: si /non
Participar en programas específicos de igualdade de xénero	-Nº e tipo de programas: -Profesorado implicado:

para traballar a coeducación desde o currículo etc.	
Revisar as programacións didácticas e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero: para incluír as mulleres relevantes en cada ámbito do saber, os saberes asociados tradicionalmente ás mulleres, as desigualdades de xénero, para completar a historia da humanidade...	-Documento de pauta elaborado: si /non. -Análise
Revisar o material didáctico empregado na aula (valores, normas, representacións, selección dos contidos, dos personaxes, das imaxes, da linguaxe, da proposta de actividades).	-Documento de pauta elaborado: si /non. -Análise
Realizar actividades de sensibilización na aula.	-Nº e tipo de actividades. Profesorado implicado
Realizar actividades de información e sensibilización coas familias.	-Nº de actividades. -Nº familias implicado.
Difundir información a través dun taboleiro no centro.	-Si/non
Promover lecturas coeducativas a través da biblioteca escolar.	-Si/non
Revisar a idoneidade dos contidos audiovisuais das actividades do centro.	-Documento de pauta elaborado: si /non. -Análise
Revisar a idoneidade das entidades colaboradoras co centro en canto ao respecto á diversidade sexual e de xénero, poñendo o foco nas empresas.	-Si/non
Empregar contidos de actualidade para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.	-Si/non
Xestionar as actividades e da ocupación do patio para favorecer a inclusión.	-Nº actividades desenvolvidas.
Promover a cooperación nos espazos tecnolóxicos.	-Si/non
Promover a prevención ante a discriminación por razón de sexo, xénero ou orientación sexual dende o ámbito da orientación educativa e vocacional.	-Si/non
Promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.	-Si/non
Promover actividades de coidado entre persoas, do medio ambiente etc.	-Si/non
Promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.	-Si/non
Promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.	-Si/non

Promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.	-Si/non
Promover actividades de intervención social na comunidade educativa.	-Si/non -Descripción actividades.

Despois da avaliación das actuacións desenvolvidas ao longo do curso, elaborárase unha memoria dos aspectos nos que debemos seguir incidindo para a atención da igualdade de xénero no noso centro.